

J. Bélič ca un grup restrîns de membri ai Comisiei (acad. Zd. Stieber, prof. J. Hamm, prof. St. Stoikov și acad. E. Petrovici) să aducă textului existent al Planului de perspectivă unele îndreptări și adaosuri, pentru ca acesta să devină mai concret. Printre altele, la propunerea prof. J. Vuković, s-au adoptat următoarele hotărîri mai importante: a) Comisia de redactare a Chestionarului general va redacta textul definitiv al acestuia în limba rusă. Traducerile textului oficial, în limba rusă, le vor face, în fiecare țară în parte, după necesități, comisiile naționale. b) Prima fază de prelucrare a materialului strîns pe baza anchetelor cu Chestionarul general trebuie să se facă în țara respectivă, de acest lucru urmînd să se ocupe comisiile naționale. c) Pînă la consfătuirea de la Belgrad a Comisiei ALS se va elabora un proiect de instrucțiuni pentru prelucrarea datelor strîns de pe teren. Cu aceasta a fost însărcinată comisia polonă a ALS.

În încheierea primei părți a consfătuirii, prof. J. Bélič a prezentat un proiect de dare de seamă informativă cu privire la lucrările ALS pentru Congresul slavistilor de la Sofia (septembrie 1963). Cu unele adaosuri, proiectul a fost aprobat.

Celelalte referate, comunicări și informări prezentate la consfătuire au fost consacrate problemelor privitoare la oportunitatea și modalitățile de folosire în proiectatul Atlas a datelor pe care le-ar putea oferi anchetele într-o serie de puncte din țările neslave. Referatul de bază în legătură cu aceasta a fost prezentat de acad. E. Petrovici: *Problema folosirii în ALS a materialului din țările neslave*. Printre altele, în referat s-a emis părerea că elementele de origină slavă din limba romînă (ca, de altfel, și din alte limbi neslave) ar putea să fie utilizate în Atlasul lingvistic slav, însă numai ca material auxiliar, în comentariile hărților. Isoglozele elementelor de origine slavă din limba romînă, a arătat acad. E. Petrovici, nu sînt isoglose slave, ci romînești, constituite după ce cuvintele de origine slavă respective au intrat în vocabularul limbii romine. O anumită reprezentare despre răspîndirea în trecut a dialectelor slave pe teritoriul Romîniei ar putea să ofere numai toponimicele de origine slavă¹, care nu pot fi cartografiate însă împreună și în aceleași condiții cu materialul pe care îl vor oferi anchetele pe baza Chestionarului general.

La discuții, unii participanți la consfătuire au fost de părere că materialul cules în localitățile cu graiuri neslave din țările neslave ar putea să fie cartografiat împreună cu cel cules în țările slave, arătîndu-se printr-un mijloc tehnic oarecare (culoare sau caractere deosebite) proveniența sa specifică (acad. Zd. Stieber, prof. J. Bélič), pe cînd alții au manifestat rezerve în această privință, atrăgînd atenția că materialul pe care îl pot oferi graiurile neslave din țările neslave este de altă natură decît cel din punctele slave aflate în țările slave (dr. P. Király, prof. St. Stoikov). Această problemă nu a fost pe deplin clarificată la consfătuire și a rămas în continuare deschisă.

Toți participanții la consfătuire au fost însă de acord că elementele de origine slavă din limbile neslave aflate în vecinătatea teritoriului lingvistic slav prezintă un mare interes pentru ALS. În legătură cu aceasta, s-a căzut în principiu de acord ca în țările neslave respective să se facă anchete pe baza unor chestionare adecvate, urmînd ca materialul strîns să fie pus la dispoziția colectivului de redactare a Atlasului.

În aceeași ordine de idei, dr. P. Király a prezentat o informare intitulată *Rezultatele cercetării elementelor slave într-un sat maghiar pe baza chestionarului de probă ALS*.

Dr. P. Löttsch a citit, în continuare, referatul *Despre includerea în ALS a fostelor teritorii slave*, întocmit de dr. E. Eichler (R. D. Germană), care nu a putut participa la consfătuire. În cadrul discuțiilor s-a arătat că nici toponimele de origine slavă, nici datele pe care le cuprind diverse izvoare scrise, nu pot fi cartografiate laolaltă cu materialul strîns în țările slave pe bază de anchete. Cuprinderea acestor date în ALS, cum a propus în referatul său E. Eichler, ar putea să prejudicieze sincronismul isoglozelor (P. Löttsch, St. Stoikov ș.a.).

În referatul *Despre chestionarul pentru anchetele neslave*, E. Vrabie s-a ocupat de cîteva probleme în legătură cu adaptarea Chestionarului general al ALS pentru anchetele din țările neslave. Referindu-se la graiurile romînești, autorul a arătat că chestionarul pentru fonetică este aplicabil pe de-a-ntregul, dar că numai reflexele fonetice ale împrumuturilor slave vechi prezintă un anumit interes pentru Atlas. Cît privește chestionarul ALS pentru morfologie, el este aplicabil la graiurile romînești într-o măsură foarte mică, dat fiind caracterul romantic al morfologiei limbii romine². În schimb, pe baza întrebărilor privitoare la derivație și, mai cu seamă, la lexic și la semantică, în punctele romînești se poate obține un material bogat și interesant, comparabil cu cel strîns în țările slave. Astfel, de pildă, din cele 267 de

¹ Cf. și referatul prezentat de acad. E. Petrovici la cel de al V-lea Congres internațional al slavistilor de la Sofia, publicat, cu titlul *Географическое распределение славянских топонимов на территории Румынии*, în «Romanoslavica» IX (1963), p. 5-12.

² Cf. și articolul *În legătură cu Atlasul lingvistic slav*, de acad. E. Petrovici și E. Vrabie, în «Romanoslavica», VII, p. 187-189.